

Jasná kometa je vidět malými dalekohledy po západu Slunce

Kometa **C/2007 F1 LONEOS** začíná být nápadným a tím pádem i lákavým objektem na večerní obloze. Je sice možné ji spatřit jen dvě hodiny po západu Slunce, a to velmi nízko nad obzorem (při ztemnělé obloze kolem 12° a níže), ale její jasnost včerejším dnem překročila (dle našich vizuálních odhadů) magickou hranici 6. magnitudy. Kometa je navíc nápadná svou kompaktní a výraznou komou a na fotografiích se honosí úzkým, ale poměrně dlouhým ohonem, který se za ideálních podmínek ani nevejde do zorného pole digitálního fotoaparátu.

Poprvé jsem kometu pozoroval **13. října 2007** v Pardubicích s Petrem Komárkem (současným vedoucím pardubické hvězdárny). Počasí bylo na vyhledání objektu ideální. Kometa se nacházela ve východním cípu souhvězdí Vlasů Bereniky, nedaleko nejjasnější hvězdy severní oblohy – hvězdy Arcturus v souhvězdí Pastýře. Díky automatizované montáži, na které se nachází i 0,45m reflektor, nebyl problém kometu najít ještě za soumraku, kdy by ji prakticky nebylo možné vyhledat vizuálně. Stačilo zamířit přístroj na planetu Jupiter, synchronizovat jej s objektem a navést jej na souřadnice komety.

Kolem 19. hodiny současného letního času se jádro komety začalo na stále tmavnoucí obloze zvýrazňovat, a i když na obzoru zářila přesvětlená průmyslová oblast PARAMO, nebylo možné kometu přehlédnout. Nejdříve jsme ji lokalizovali ve světelném hledáčku 15x100 a po několika korekcích se již nacházela i ve zorném poli velkého reflektoru i refraktoru (0,15m se světelností 15). Pomocí hledáčku jsem pak učinil vizuální odhad, který činil 6,9 magnitudy (koma 6,5'). Řekl bych, že byl i poměrně podceněn z důvodu silného světelného znečištění.

I když počasí bylo den ode dne horší (především dohlednost), rozhodli jsme se **15. října 2007** s Daliborem Hanžlem vyjet na osvědčenou lokalitu Střítež (u Brna) s perfektním výhledem na západní obzor. Dorazili jsme akorát – Slunce už bylo pod obzorem a nad ním na něj upozorňoval jen slábnoucí halový sloup. Na jihozápadě jsme pak mohli spatřit velmi pěkné seskupení planety Jupiter, Měsíce ve fázi úzkého srpku a hvězdy Antares. Jedinou nevýhodou, která se pak stala velmi rušivým elementem při fotografování, byl poměrně silný a chladný vítr. Dalibor sestavil montáž svého 0,2m reflektoru a dalekohled k ní připevnil. Já jsem mezitím vybaven digitální videokamerou natáčel západ rudnoucího měsíčního srpku.

I když byla západní obloha ještě poměrně světlá, Dalibor již hlásil lokalizaci komety a následujících asi 15 minut patřilo čekání. A dočkali jsme se – kometa se zjevila nejprve na světlých snímcích zobrazených na displeji jeho digitálního fotoaparátu, kde měla její koma nápadně modrozelenou barvu. Postupně, s příchodem pravé tmy, začaly vynikat i náznaky „jehlicovitého“ ohonu a dokonce, k našemu překvapení, se na fotografiích (z minutových a 4-minutových expozic) projevil náznak protažené komy do jiného směru, nežli je směr chvostu. Kolem 19:40 se však podmínky začaly spíše zhoršovat se zmenšující se výškou nad obzorem. Do té doby již byla kometa asi

20 minut pohodlně pozorovatelná přes hledáček 8x50, přes který jsem učinil uzuální odhad (6,0 magnitudy, 8,5' koma).

Dalibor se pak ještě pokoušel o sérii snímků mlhoviny NGC 7635 v souhvězdí Kassiopeji, ale silný vítr, který negativně ovlivňoval fotografování přes dalekohled ve vertikálním směru (přeci jenom jsme byli na dost otevřeném prostranství), takže jsme se kolem 22. hodiny rozhodli vydat se zpět do Brna.

Kometa C/2007 F1 LONEOS zjasňuje poměrně rychlým tempem. V maximu (kolem 28. října 2007) by tak mohla dosáhnout 3,5 - 4 magnitudy. Její pozorování však bude čím dál více kazit dorůstající Měsíc, avšak vzhledem k její jasnosti a poměrně dobrém položení na obloze by její pozorování nemělo být až tak velkým problémem. V pátek 19. října ji navíc nalezneme jen 1° jihovýchodně od η -Bootis, což je hvězda asi tak jasná, jako jsou hvězdy ve Velkém voze.

Kometa C/2007 F1 LONEOS 14. 10. 2007 v 17:34 UT. Foto: Dalibor Hanzl.